1839. **No. 103.**

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG **den 24 DECEMBER.**

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 18 *December*. In de bijeenkomst der Tweede Kamer van heden, waarbij tegenwoordig waren H. H. Exc. de ministers van financien en van kolonien, heeft de centrale afdeeling verslag gedaan nopens vijf ontwerpen van wet, betreffende: 1°. de staatsbegrooting voor 1840; 2°. de middelen tot voorziening in de uitgaven; 3°. den accijns op den turf; 4°. den turf uit de irreguliere veenderijen; 5°. den accijns op de steenkolen.

Uit deze verslagen blijkt, dat nog altijd zwaarwigtige bedenkingen tegen die ontwerpen, vooral tegen de begrootings-wet, zijn gemaakt. In het zoo evengenoemde ontwerp is door de regering een nieuw artikel ingevoegd, inhoudende, dat twee millioenen buiten beschikking worden gesteld, waarover niet dan bij wettelijke bepalingen nader beschikt zal kunnen worden.

Vervolgens is de beraadslaging over het ontwerp der leenings-wet geopend.

De heeren *Snouck*, *van Hoorn* en *Frets* hebben zich voor het ontwerp verklaard, en hunne verwachting betuigd, dat, met dezen maatregel, de geldelijke aangelegenheden des Lands op een geregelden voet zullen kunnen worden gebragt. Zij hebben genoegen genomen met de nadere redactie der wet, en vertrouwen op de toezegging van het bewind, nopens de opheffing van het Amortisatie-Syndicaat. Naar hun inzien, zoude eene afwijzing der voordragt den staat der zaken verergeren, en voor handel, scheepvaart en nijverheid noodlottige gevolgen kunnen hebben. De laatstgenoemde heeft echter gemeend, nog eenige nadere inlichtingen te moeten afwachten.

De heeren *Rengers*, *van Dam*, *Warin*, *van Nagell*, *Backer*, *Schimmelpenninck*, *Cats*, *Romme*, *van Rappard*, *Luyben*, *Luzac*, *Corver-Hooft* en *Kniphorst* hebben zich tegen het ontwerp verklaard.

Over het geheel hebben zij zich onbevoegd gerekend, om, zonder stellige waarborgen voor het vervolg, in eene vermeerdering van schuld toe te stemmen. Zij meenden, dat de verzekeringen van het bestuur, dat, zonder verder bezwaar, in de voorgestelde uitgaven zou worden voorzien, badden gefaald, en dat er, zonder medeweten der vertegenwoordigers, verbindtenissen waren aangegaan, waaruit schulden moesten voortspruiten. Zij waren gereed, om in de loopende behoeften te voorzien, ook door het goedkeuren eener geëvenredige geldleening, in afwachting eener herziening der staats-regeling, en van de afschaffing van het Amortisatie-Syndicaat.

Sommige dezer sprekers hebben de herziening der Grondwet als eene bepaalde voorwaarde hunner goedkeuring gesteld; andere hebben daarbij gevoegd, dat het verledene een blijk van de noodzakelijkheid eener zoodanige herziening heeft opgeleverd.

Verre weg de meeste leden hebben intusschen de gewigtige diensten, welke Z. E. de minister van kolonien aan den Staat heeft bewezen, allezins gehuldigd.

De heer *van Welderen Rengers* verlangde de staats-begrooting met vier millioenen verminderd te zien. Hij verklaarde het luide, dat hij altijd vertrouwen geschonken heeft aan de beloften der Regering, maar dat het van achteren gebleken is, dat zij dit vertrouwen minder verdiende.

De heer *van Dam van Isselt* herinnerde, hoe dikwijls hij zich heeft beklaagd, dat men den weg van openhartigheid en vertrouwen heeft verlaten, en dat de Regering geen vertrouwen met vertrouwen beantwoord heeft. 's Konings minister had telkens, om de goedkeuring van voordragten te erlangen, schoonschijnende beloften gedaan, welke echter telkens tot niets hadden geleid. Thans was de digte sluijer verscheurd, en zag men de grootte van het kwaad in. De spreker zeide, dat hij aan niemand eenig verwijt wilde doen, maar veeleer hen beklaagde, die met te veel vertrouwen gehandeld, en te laat ingezien hebben, hoe de wezenlijke staat van zaken is. De moed van den krijgsman, die ter verdediging van zijn Vaderland zijn leven aan dreigend gevaar bloot stelt, was hem begrijpelijk, maar onbegrijpelijk was hem de moed dergenen, die de voordragt verdedigen, en alzoo zonder waarborg voor de toekomst, eene verantwoordelijkheid op zich nemen, die het ongenoegen van tijdgenoot en nakomelingschap op hen zou doen drukken. Voorts oordeelde hij, dat de voordragt geenszins tot bevestiging van het openbaar krediet zou strekken, maar integendeel tot het doen voortduren van wanorde en ter bevestiging van onwettelijke handelingen, die niet anders dan ten nadeele van het krediet konden werken. — De in het committé generaal ontvangene mededeelingen hadden den spreker geen meerder licht in de duisternis gegeven. Hem was daaruit alleen duidelijk gebleken, dat er millioenen, zonder toestemming der Staten Generaal, waren uitgegeven, en dat de Handelmaatschappij onmatige winsten had getrokken, ten koste der schatkist. Bij de medegedeelde berekeningen was intusschen niet overgelegd het contract tusschen voornoemd ligchaam en de Regering.

Wijders verklaarde deze spreker, dat, zoo lang onze politieke en financiële aangelegenheden niet waren geregeld, de Grondwet niet herzien, het Amort.-Syndicaat niet afgeschaft, in de inrigting der Algemeene Rekenkamer niet voorzien, hij alleen credieten zou toestaan, noodig om den gang der regering niet te belemmeren. — Dat hier te lande, dus merkte hij verder aan, geene ministeriële verantwoordelijkheid bestond, was waarlijk thans gelukkig voor die raadgevers van den troon, welke medegewerkt hadden tot die heillooze en gedeeltelijk onwettige maatregelen, om millioenen schats van het Vaderland te verspillen; nimmer zouden de ministers met meer regt voor 's lands vertegenwoordiging in staat van beschuldiging gesteld behooren te worden.

De heer *Schimmelpenninck* doet opmerken, dat het allen slechts te doen is om de waarheid en het voortdurende welzijn des vaderlands. Op het verledende wil hij niet terugkomen. Het tegenwoordige en de toekomst staan bij hem op den voorgrond. Wat het tegenwoordige betreft ondervinden wij nu de wrange vruchten van het stelsel van volharding en onbepaald vertrouwen, dat men negen jaren heeft aangekleefd. Een jaarlijksche last van 20 millioenen aan renten en 400 millioenen aan kapitaal is daarvan het droevige gevolg. De spreker geeft de volgende berekening van den renten-last, die op de Natie drukt.

Voor de 2½ pCt.	*f* 14,300,000
Dotatie Syndicaat	- 2.500,000
2°. Grootboek 5 pCt	- 4,262,000
Schatkist-Biljetten	- 392,000
O. I. Schuld	- 9,800,000
Thans voorgedragen	- 2,800,000
Jaarlijksch nieuw bezwaar van het Syndicaat	- 4,000,000
Jaarlijksche Amort. O. I. Schulden	- 1,000,000
Totaal	*f* 39.054,000

Wanneer men den financiëlen toestand des lands nagaat, zegt de spreker, is het dan wonder, dat men geen vertrouwen meer schenkt aan schoon klinkende beloften, en op zekere waarborgen voor de toekomst aandringt. Hij doet zien, dat de gelden, die men twee jaren geleden aanvraagde voor spoorwegen en Haarlemmermeer, en die toen werden afgeslagen, slechts zouden hebben moeten strekken tot dekking van het destijds bestaande te kort, en later nogtans aangewend zijn. Wijders toont hij aan, dat indien men de wet aanneemt, er reeds in 1841 een jaarlijksch te kort van omstreeks drie millioenen zal ontstaan. Hij vindt de voordragt onvoorzigtig en verkeerd en slechts strekkende om den schuldenlast bovenmatig op te voeren. Vroeg of laat zal de borg daarvoor worden aangesproken en het Vaderland alleen den last moeten dragen. Men wil geene bezuinigingen invoeren en doet uitgaven op eene onwettige wijze. Niettegenstaande dit alles verklaart hij zich bereid het ontwerp aan te nemen, 1°. indien art. 4 van het ontwerp in den door de Kamer verlangden geest worde gewijzigd; 2° indien de 4 millioenen, tot dekking van het te kort van het Syndicaat, in mindering der 56 millioenen, waaruit de leening bestaat, op de begrooting des Staats in uitgave worden gebragt en door 's Rijks middelen worden gedekt; 3°. indien er zonneklaar aangetoond wordt, dat er geen achterstand meer bestaat en men werkelijk voornemens is, op een zninigen en beteren voet, 's lands geldmiddelen te administreren; en 4°. indien er alvorens of te gelijker tijd bij de vaststelling der leenings-wet, de voordragten gedaan worden tot herziening der Grondwet, tot afschaffing van het Syndicaat, en tot verbetering der instelling van de algemeene Rekenkamer, en dat hem in die voordragten de noodige waarborgen voor de toekomst worden gegeven.

De heer *Warin* heeft gemeend, dat, indien de regering geene herziening der Grondwet voorstelde, de voordragt daartoe uit den boezem der Kamer moet komen, en dat het oogenblik daartoe gunstig is.

De Heer *Cats* verlangt ook, dat de begrooting met vier millioenen worde verminderd, en gelooft, dat het eens tijd wordt, dat 's Rijks uitgaven door 's lands inkomsten worden gedekt.

De heer *van Rappard* heeft geoordeeld, dat, hoe zorgelijk ook de staat van zaken mogt wezen, dezelve echter niet onherstelbaar was, indien men het kwaad in den wortel aantastte, en de heer *Cats* heeft gemeend, dat men, om daartoe te geraken, niet voor de ongelegenheden van het oogenblik moest terugdeinzen.

De heer *Luijben* heeft gemeend, het Moederland met geene verdere waarborgen voor renten, ten laste der overzeesche bezittingen, te mogen belasten, en heeft geoordeeld, dat die genen, welke de financiële operatien, buiten weten van de Staten-Generaal, hadden gedaan, de verantwoordelijkheid daarvan moesten dragen. Hij beklaagde zich ook over onregelmatige uitgaven, welke wel waren vermoed, doch waarvan in het laatste committé-generaal was gebleken.

De heer *Luzac* heeft begrepen, dat het stelsel der O. I. schuld grootelijks tot verwarring en verwikkeling heeft geleid, en heeft almede aangedrongen op eene spoedige herziening der Grondwet, met aanwending der ministeriële verantwoordelijkheid, en van de verdere waarborgen, welke de ondervinding heeft geleerd, dat de natie, voor een beter beheer harer geldmiddelen, behoeft.

Van den 19*den*. In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van heden hebben weder *zestien* leden het woord gevoerd over de voorgestelde leeningswet, en hebben daarvan *vier* zich *voor*, en *twaalf* zich *tegen* deze voordragt verklaard; — weshalve van de 32 leden, welke reeds van hun gevoelen te dien aanzien hebben doen blijken, *zeven* de genoemde voordragt hebben verdedigd, en *vijf en twintig* dezelve hebben bestreden, en het lot van dit ontwerp alzoo niet twijfelachtig schijnt te zijn.

Voor het ontwerp hebben heden gesproken de heeren *van de Poll*, *van Hemert*, *de Jonge* en *Druijvesteijn*. De eerstgenoemde dezer sprekers heeft wel een beter en meer regelmatig beheer op de financien verlangd, en voor dit beheer waarborgen in de toekomst; en zich zelfs tegen de begrootingen verklaard, ook na de voorgestelde vermindering van 2 millioenen op de uitgaven; maar hij heeft het ongeraden geoordeeld, de voorgestelde wet, met behulp van welke men met de Handelmaatschappij zoude kunnen afrekenen, af te wijzen, omdat juist daardoor een staat van zaken zoude moeten voorduren, welke men verlangt veranderd te zien. Hij heeft het gevaarlijk geoordeeld, om mistrouwen jegens het bewind aan te kweeken, maar zich niet te min beklaagd, dat het bestuur in der tijd niet met meerder openhartigheid is te werk gegaan. Dit heeft hem echter niet belet, de voordragt als nuttig en noodig aan te merken, en derzelver afwijzing als ongeraden in de tegenwoordige omstandigheden, in welke het instandhouden der eensgezindheid tusschen de magten van den Staat, bij de aanstaande herziening der Grondwet, zoo noodzakelijk moet worden geacht.

De heer *van Hemert* heeft de leening noodwendig geoordeeld, om de geldelijke aangelegenhedeu op een effen en geregelden voet te brengen. Hem is voorgekomen, dat er genoegzame waarborgen voor het vervolg waren gegeven. Ook hij zoude gaarne het overschot der overzeesche middelen alleen tot buitengewone uitgaven gebezigd zien; doch hem dacht, dat het genoegzaam was uitgemaakt, dat dit excedent onder de gewone hulpbronnen behoort te worden gesteld, om aan 's Rijks verpligtingen te kunnen voldoen. Naar zijn oordeel, werd de aanneming der wet door het algemeen belang allezins gevorderd.

De heer *de Jonge* heeft verklaard, moeds genoeg te hebben, om als de verdediger der wet op te treden, en zulks gerustelijk aan het oordeel der nakomelingschap te willen overlaten. Ook deze spreker meende, dat, indien het bestaande contract met de Handelmaatschappij als te bezwarend werd aangemerkt, men juist de leening behoefde, om dien staat van zaken te doen ophouden, en dat, met elken dag wachtens, het bezwaar, waarover men zich beklaagde, slechts vermeerderde. — Ook deze spreker heeft de herziening der Grondwet aangeroerd, en verklaard, dat hij in gewone tijden ongaarne daartoe zoude willen overgaan, om het gewigt der zaak, en de teederheid der daaraan verknochte belangen; maar dat hij die herziening, in de tegenwoordige omstandigheden, en om toe te geven aan den wensch der natie en den geest des tijds, noodig en nuttig oordeelde, en verlangde, dat men zoo spoedig mogelijk daartoe zoude overgaan, en zich met de vereischte bedaardheid, en met wederzijdsche toegeeflijkheid deswegens zoude verstaan; hij oordeelde het echter ongepast, om de regeling der financiële aangelegenheden aan eene dergelijke herziening te verbinden, en in afwachting daarvan geene andere dan crediet-wetten goed te keuren. — Hij maakte geene zwarigheid te erkennen, dat er ten aanzien van de tien millioenen onregelmatigheden hadden plaats gehad; maar hij merkte aan, dat de uitgaven van het departement van oorlog, ten bedrage van die som, niet te min door de Kamer zijn goedgekeurd geworden, en dat, wat er ook gebeure, eenmaal in dit te kort van de overzeesche middelen zoude moeten worden voorzien. — Hij keurde het goed, om, in afwachting van eene wet ter opheffing van het Amortisatie-Syndicaat, op eene buitengewone wijze in de behoefte van die instelling te voorzien, en heeft ten slotte de dringende noodzakelijkheid betoogd, om zich, vooral in het tegenwoordige tijdstip, voor alle mogelijke botsingen te wachten.

Tegen het ontwerp hebben het woord gevoerd de heeren *van Akerlaken*, *Verwey-Mejan*, *Binkes*, *Repelaer*, *Wijnaendts*, *Brongers*, *Vijfhuis*, *van Alphen*, *Tromp*, *van Asch van Wijck*, *Bruce* en *Gevers*.

Al deze sprekers beklaagden zich over den toestand der financien en over de handelingen der Regering, welke, buiten toestemming der Staten-Generaal, uitgaven gedaan had. Zij verklaarden, niet meer op beloften en verzekeringen voor het vervolg te mogen bouwen, maar op waarborgen voor de toekomst te moeten aandringen. Daarenboven meenden zij, dat de voordragt niet dringend noodzakelijk was, en zeer wel, immers grootendeels, kon blijven rusten tot dat de wetten betrekkelijk de herziening der Grondwet, de afschaffing van het Amortisatie-Syndikaat, en de betere regeling der Algemeene Rekenkamer, zouden zijn aangeboden en zoo mogelijk afgehandeld.

De heer *van Akerlaken* merkte aan, dat hij de uitgaven der regering, die in strijd met de Grondwet gedaan waren, niet vermogt te bekrachtigen. De 40 millioenen der leening, ter zake van de verbindtenissen met de Handel-Maatschappij, achtte hij noodig tot voortzetting van het stelsel van cultuur op Java, waaraan het Vaderland zoo veel te danken had, maar ook daarin meende hij niet te mogen bewilligen zonder de noodige waarborgen voor het vervolg.

De heer *Verwey Mejan* oordeelde, dat het thans minder het toestaan van nieuwe millioenen gold, dan wel de vraag, of het beheer van 's Lands geldmiddelen op den ouden voet zou worden voortgezet, die zulke heillooze gevolgen had gehad. Zijns inziens bestond er op dit oogenblik geene dadelijke behoefte, om de geheele som van 56 millioeuen toe te staan. Het was hem geenszins gebleken, dat de waarde, waarvoor de nieuwe schulden zouden worden aangegaan, door de natie waren genoten; noch ook, dat het belang der schatkist de opheffing van het op de koloniale producten gelegde verband vereischte. — Het te kort der 10 millioenen deed zien, hoe noodzakelijk de regeling der ministeriële verantwoordelijkheid was.

De heer *Binkes* telt de bezwaren op, die de tegenwoordige wet bij hem heeft doen ontstaan, en zegt, noch door de antwoorden der regering, noch door de inlichtingen in het committé-generaal zijn weggenomen, maar veeleer daardoor vermeerderd zijn. Hij zal zijne goedkeurende stem aan de wet moeten onthouden eensdeels omdat geheel vreemdsoortige onderwerpen daarin behandeld zijn, anderdeels omdat hij nog eene geheel stellige verklaring mist, dat buiten de geldelijke verwikkeling, welker wegneming de wet bedoelt, er geene meerdere bestaan.

De heer *Tromp* treedt in eene breedvoerige beschouwing van de onderscheidene posten, die door de voorgedragene leening moeten worden gedekt. De geheele

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, op Maandag den 6 Januarij 1840, des namiddags ten 4 ure, bij *L. Beugelaar*, aldaar, provisioneel verkoopen:

Eene nette HUIZINGE, letter G, no. 37, sectie C, no. 542, in de Bagijnestraat te Leeuwarden, beneden door *A. van der Wal* en *Vrouw* als eigenaars wordende bewoond, en boven verhuurd aan *J. Ernst*, voor *f* 100 in het jaar; den 12 Mei 1840 te aanvaarden.

Verkooping van eene uitmuntende vruchtbare Zathe en Landen te Tjerkgaast.

STRIJKGELD *f* 150.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, residerende te Langweer, zal, op bekomen authorisatie der Arrondissements Regtbank te Sneek, in het openbaar, tegen genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE, HORNLEGER, BOOMEN en PLANTAGIE cum annexis, zeer aangenaam staande en gelegen aan den Rijdweg te en onder den dorpe Tjerkgaast, de Huizinge aldaar gekwoteerd no. 4, groot volgens kadastrale meting 57 bunder 28 roede en 92 el, thans bij *Harmen D. de Boer* c. u. als mede eigenaren in gebruik.

Sint Petri en den 12 Mei 1840 vrij te aanvaarden.

Wie gadinge maakt, kome op Dingsdagen den 24 December 1839, bij *W. H. Korenstra*, in het Logement *de Zon* te Sloten, bij de provisionele, en den 7 Januarij 1840, bij *W. van der Meulen*, op het Huisterheide onder Legemeer, bij de finale toewijzing, telkens des namiddags ten twee ure, en koope op alsdan voor te lezen Condition, die inmiddels bij genoemden Notaris te vernemen zijn.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, op Dingsdagen den 24 December 1839, bij de beschrijving en den 7 Januarij 1840, bij de toewijzing, telkens des avonds ten 6 ure, ten huize van den Kastelein *Willem Jeltes Zult*, te IJlst, publiek bij strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

1. Eene aangename, hechte en wel onderhoudene HUIZING, met ERVE, GROND en wijdere annexen, staande en gelegen aan de publieke Vaart, op het florisantste en beste gedeelte van de stad IJlst, geteekend wijk A, no. 8, waarin bevorens met veel succes eene Zeilmakerij is uitgeoefend, en daartoe, gelijk mede tot andere affaires, bij uitnemendheid geschikt.
2. Een dito hecht GEBOUW of PAKHUIS, met eene ACHTERKAMER, VOOR- en ACHTERERF, mede staande en gelegen naast het vorige perceel, binnen de stad IJlst, geteekend wijk A, nos. 6 en 7.

Beide perceelen, met uitzondering der Achterkamer van het 2de perceel, bij *Uiltje Pieters van der Veer* en *Vrouw*, als eigenaren bewoond en in gebruik en den 12 Mei 1840 te aanvaarden.

De Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, zal, op Vrijdag den 27 December 1839, des namiddags om 4 uur, ten huize van *Tobias ten Brinke*, Herbergier in de Zuiderdragten, publiek, bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

1. Eene vruchtbare en welgelegene ZATHE, bestaande in eene HUIZINGE en SCHURE, BOUW-, WEID- en HOOILANDEN, te zamen groot ongeveer 25 bunder, staande en gelegen te Smalle Ee en onder Boornbergum; eigen aan de kinderen van *Ate Wierds Noorman*, en bij *Jan Nanes Benedictus* in gebruik tot Petri en Mei 1840; en zulks in perceelen bij Billetten gespecificeerd.
2. Een stuk vergaven en onvergraven HOOILAND, gelegen voorbij de Blaauwe Brug onder Boornbergum, strekkende van den Hooiweg tot aan de Kraanlands Vaart, in het geheel groot met het Water 21 bunder 97 roede en 68 el; eigen aan *Ieme Sakes Rinsma*, huisman te Ureterp.

Verkooping van Vastigheden.

De Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, zal voor *Hendrik Keidel*, huisman te Smalle Ee, en kinderen, publiek, bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

a. Eene BOEREPLAATS, bestaande in eene kapitale HUIZINGE en SCHURE, met HOVINGE, TUINEN, benevens vruchtbare BOUW-, WEID- en HOOILANDEN, staande en gelegen te Smalle Ee en onder Boornbergum.
b. Eene nieuw gebouwde BOEREHUIZINGE en SCHURE, met HOVINGE, TUIN en verdere aanhoorigheden, staande en gelegen in de Wilgen onder Boornbergum, bij *Alle Ubeles Jellema* wordende bewoond en gebruikt; benevens ongeveer 10 bunder best BOUW-, WEID- en HOOILAND, aldaar en onder Zuiderdragten gelegen.

Alles in perceelen bij Billetten gespecificeerd. De Huizen op den 12 Mei 1840, en de Landen, behalve het met Rogge toegezaaide, bij de finale toewijzing vrij te aanvaarden.

Deze veiling zal gehouden worden op Zaturdag den 4 Januarij 1840, des namiddags om 4 uur, ten huize van *Jan Jacobs van den Berg*, Herbergier in de Noorderdragten, op Voorwaarden die ten Kantore van genoemden Notaris door belanghebbenden kunnen gelezen worden.

Mr. W. J. HEMSING, openbaar Notaris residerende te Balk, zal, daartoe wat het aandeel van de in dezen betrokkene minderjarige betreft, regterlijk gecommitteerd, op Vrijdag den 27 December 1839, finaal, des namiddags ten twee ure, te Sloten, ten huize van *Wiebe Hiddes Korenstra*, Kastelein aldaar, publiek, tegen genot van verhooggeld, aan de meest- en genoegbiedenden, presenteren te verkoopen:

Eene zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR, HIEMINGE cum annexis, zijnde de Huizinge in den jare 1819 nieuw gebouwd, voorzien van eene roijale Kelderkamer, Kelder er onder, Middelhuis, Regenwatersbak, twee Putten en verdere gerijfelijkheden, staande en gelegen te Tjerkgaast, de Huizinge gekwoteerd met no. 1, groot volgens kadastrale meting 48 bunder 87 roede 44 el, alles Greidland, contribuerende in de Grondlasten naar een belastbaar inkomen van *f* 565,67½ bezwaard ten floreenkohieren van Tjerkgaast en Sint Nicolaasga met 32 floreenen 21 stuivers 5½ penningen, thans bij de mede eigenaars *Obe* en *Jacobje Wiebes Rijstra* in gebruik, tot Sint Petri en 12 Mei 1840. Deze Zathe en Landen is gesteld bij de provisionele toewijzing op den geringen prijs van *f* 10113.

Alles breeder bij Billetten omschreven, te bekomen bij gemelden Notaris, waar de Condition te vernemen zijn en de Titels van eigendom ter visie liggen.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, op Vrijdagen den 27 December 1839 en 3 Januarij 1840, bij de provisionele en finale toewijzing, telkens des namiddags om 2 uur, ten huize van *Klaas Ruurds Bakker*, Herbergier te Heeg, publiek, bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

Eene prompte HUIZINGE en BAKKERIJ, met de ERVE, BLEEKVELD en verderen GROND, benevens een SCHIPHUIS, staande en gelegen te Gaastmeer, alwaar buitendien geene Bakkerij bestaat, bij *Hendrik IJkes IJkema*, als eigenaar in gebruik; op den 12 Mei 1840 vrij te aanvaarden.

De Notaris H. B. KLAASESZ, te Ternaard, zal, op Zaturdag den 28 December 1839, des namiddags ten 4 ure precies, in de Herberg *de Gouden Klok*, te Holwerd, tegen genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen en provisioneel toewijzen:

Eene hechte HUIZINGE en ERVE c. a., staande aan de Voorstraat te Holwerd, voorzien van 2 Beneden- en 1 Bovenkamer, ruim Voorhuis en vele gerijfelijkheden, waarin sedert meer dan 50 jaren eene WOLKAMMERIJ is uitgeoefend, bij den mede-eigenaar *Pieter Hijltjes Koopmans* in gebruik, en op 12 Mei 1840 vrij te aanvaarden; benevens drie vruchtbare stukken BOUWLAND aldaar.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op Dingsdag den 31 December 1839, des namiddags ten 4 ure, in de Herberg *de Zwaan*, te Holwerd, bij *finale toewijzing* verkoopen:

Eene hechte STELPHUIZINGE c. a.; benevens 24 bunder 34 roede 80 el uitmuntend vruchtbare BOUW- en GREIDLANDEN, alles staande en gelegen bij en onder Holwerd, bij *O. K. Jaarsma* in gebruik, de Bouwlanden meerendeels direct, de Greidlanden en Huizinge op Petri en Mei e. k., te aanvaarden; waarop in perceelen geboden is de som van *f* 23,771,25.

Zullende de Huizinge met de 17 eerste perceelen, die allen bij en aan elkander zijn gelegen, bij zamenvoeging worden geveild.

Uit de hand te koop:

Een JAGT, groot in meting 36 Ton, met een zoo goed als nieuwe Inventaris. Nader onderrigt bij den Kastelein R. BROUWER, in het Schippershuis op het Vliet te Leeuwarden.

Een INTREK TE HUUR, op den 12 Mei 1840. Te bevragen bij P. CAMMENGA Pz., op den hoek van de Koornmarkt te Leeuwarden.

Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, zal, ten verzoeke van Mr. HAGA, Secretaris en Procureur aldaar, in het openbaar, volgens plaatselijke gebruiken, bij verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene roijale, sterke en zeer ter nering staande HUIZINGE en florisant VEERHUIS, met ERF, BLEEK en massale STEEG c. a., staande en gelegen aan het Kleinzand nabij de Jouster Pijp binnen Sneek, gequoteerd wijk 1, no. 88, Kadaster sectie B, no. 555, dienende als *Schippers Veerhuis* voor de Schepen van Joure, Heerenveen, Gorredijk en Dragten, bij de Weduwe *G. A. Joustra* wordende bewoond en gebruikt; den 12 Mei 1840 vrij te aanvaarden.
2. Een extra goed onderhouden en uitmuntend VEERSCHIP, met GEREGTIGHEID van het VEER van Sneek op Joure en Heerenveen, groot 15 ton, met Zeil en Treil, staand en loopend Want, en verder toebehooren, alles in compleeten staat.
3. EEN VIERDE GEDEELTE van een dito VEERSCHIP, groot 16 ton, met Zeil en Treil en al derzelver toebehooren, alles mede in den besten staat, en EEN ACHTSTE in de GEREGTIGHEID van hetzelfde VEER.

De beide laatste perceelen bij de Weduwe *G. A. Joustra* als mede-eigenaarsche in gebruik, op den 1 Februarij 1840 te aanvaarden. Alles breeder bij Billetten omschreven, en waarop slechts geboden is: 1ste perceel *f* 2505. 2de *f* 1175, en 3de perceel *f* 180.

Wie gading maken komen op *Vrijdag den 3 Januarij* 1840, des avonds ten zeven ure, in de Societeit Concordia, bij *Heslinga*, te Sneek, bij de finale toewijzing, en koopen op Condition alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn bij den Notaris en den Secretaris en Procureur Mr. B. HAGA voornoemd.

Mrs. J. J. WIERSMA, Notaris en H. HIDDINGA, Procureur, te Sneek, zullen door het Ministerie van eerstgemelde, publiek bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

1. Eene schoone, bijzonder wel en aangenaam gelegene ZATHE en LANDEN, met derzelver uitmuntende HUIZINGE, SCHURE, HORNLEGER, HOVINGE en verdere PLANTAGIE, benevens eenen WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen aan den Haniadijk onder den dorpe Nijland, de Huizinge aldaar gequoteerd met no. 2, groot in het geheel volgens kadastrale meting ongeveer 27½ bunder, alle beste vruchtbare Greidlanden, waarvan plus minus 21 bunder in eene kavel onmiddellijk achter- en het overige van 6¼ bunder, in een stuk over den Dijk, voor de Huizinge gelegen is, alles vrij van Reed en Drift; belast met 37 Floreen, 1 Stuiver 12 Penningen Dijkschatting, met negen Gulden jaarlijksche eeuwige rente aan de Kerk te Nijland, en in het Middel der Grondbelasting aangeslagen naar een belastbaar inkomen van p. m. *f* 1250, door *Klaas Watzes van der Weide cum uxore* als huurders in gebruik tot Sint Petri en den 12 Mei 1842, en alsdan vrij te aanvaarden; en zulks in twee perceelen als: 1°. de Huizinge en Schure met de daarachter gelegene 21 bunder Greidland, en 2°. het stuk Greidland over den Dijk voor de Huizinge; alles breder bij Billetten omschreven.

    Waarop tot *Strijkgeld* zal worden gesteld *een honderd vijftig Guldens*.
2. Eene voor korte jaren geheel vernieuwde HUIZINGE, met ERF cum annexis, staande en gelegen aan de Marktstraat binnen Sneek, gequoteerd wijk 7, no. 63, Kadaster sectie B, no. 1240, zeer geschikt tot uitoefening van eene Slagterij, daarin vroeger gedreven; thans bij *Hendrik Aukes Vlapper* en *Vrouw* als huurders wordende bewoond; den 12 Mei 1840 te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Dingsdagen den 14 en 28 Januarij 1840, bij de provisionele en finale toewijzing, telkens des namiddags ten twee ure, in het Logement *de Stad Munster*, te Sneek, en koopen op Condition alsdan voor te lezen, welke inmiddels ten Kantoren van voornoemden Notaris en Procureur te vernemen zijn.

De Ondergeteekende benoemd Deurwaarder bij het Kantongeregt Leeuwarden, om te fungeren *binnen* de stad Leeuwarden, derzelver jurisdictie en in de grietenij Leeuwarderadeel, maakt zulks zijne Stad- en Landgenooten bekend; bevelende zich alzoo aan tot het doen van OPZEGGINGEN en houden van BOELGOEDEN, zoo wel binnen als onder het behoor van Leeuwarden en de grietenij Leeuwarderadeel.

Leeuwarden, den 19 December 1839. S. P. HEIJMANS.

De Ondergeteekende Deurwaarder bij het Kanton Geregt Bolsward, recommandeert zich door deze aan zijne Stad- en Landgenooten tot het doen der OPZEGGINGEN VAN VASTIGHEDEN gelegen in het kanton Bolsward; zich wijders aanbevelende tot het verrigten dier verdere werkzaamheden aan deze zijne betrekking verbonden.

J. J. KIJL,
Deurwaarder, wonende te Bolsward.

P. FRECHON, Dansmeester alhier, maakt bekend, dat hij gedurende dezen Winter continueert met het geven van LESSEN in de DANSKUNST, in het Logement den Wijnberg op den Wirdumerdijk.

De Ondergeteekende voornemens zijnde op Januarij e. k. de affaire van VERWER, GLAZENMAKER en RIJTUIGSCHILDER te beginnen, beveelt zich bij deze ten vriendelijksten in de gunst zijner geëerde Stad- en Landgenooten; belovende eene nette en civiele behandeling.

Harlingen, den 23 December 1839. S. J. VAN DER BRUG.

AU PHARE FRANÇAIS.

GEOCTROIJEERD. **Nieuwe Verlichting.** BREVET VAN VOLMAKING.

Lampen à Régulateur,

ZONDER TONDEL BRANDENDE EVEN ALS DE BESTE CARCELS.

De Heer CHANU van *Parijs*, heeft de eer ter kennis van het Publiek te brengen, dat hij, met een compleet assortiment LAMPEN, binnen deze Stad is aangekomen, te weten: Bureaulampen, voor Eetzalen, Werklampen, Hanglampen voor Kantoren, Koffijhuizen, Winkels, Werkplaatsen, Studeervertrekken, enz.; Trap-, Gang-, Salon-, Magazijn-, en zeer voordeelig brandende-, Keukenlampen. Lampen voor Graveurs, Horologiemakers en Diamantzetters.

Tafel- en Salonlampen zonder eenig bovenwerk of bak voor de Olie, noch eenig mechanisme, in den smaak van Carcel, en voor den halven prijs der Carcels.

De Heer CHANU, slechts veertien dagen alhier kunnende vertoeven, noodigt de beminnaren van eene heldere verlichting uit, hem met een bezoek te vereeren; steeds zullen zijne Lampen aangestoken vinden ten huize van C. L. E. LOUSBERG, in den Wijnberg te Leeuwarden.

)o( )o( )o(Een GRUTTERSKNECHT, dewelke eene reeks van 15 jaren in die betrekking is werkzaam geweest, zag zich op heden gaarne in die betrekking geplaatst. Iemand hierop reflecterende, vervoege zich bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden*. — *Brieven franco.*

)o( )o( )o( )o(Aan het Kantoor van eenen *Notaris* in eene der Steden van Friesland wordt gevraagd een bekwame *eerste Klerk*. Hij, die de Nederduitsche taal, en zoo mogelijk de Latijnsche of Fransche taal, magtig is, zal den voorrang genieten.

Men adressere zich met gefrankeerde Brieven, onder letter Z, bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF, te *Leeuwarden*.

)o( )o( )o(Tegen billijk salaris, wordt, om met den 15 Februarij 1840 in dienst te treden, te Heerenveen gevraagd een bekwaam TUINMAN, tevens in staat om de Directie in eene Boomkweekerij te houden. Adres bij den Boekhandelaar F. HESSEL, te Heerenveen. Brieven franco.

)o( )o( )o(Nabij Harlingen wordt tegen Februarij aanstaande gevraagd een TUINMAN, liefst gehuwd zonder Kinderen, van de Hervormde Godsdienst, voor zijn vak bekwaam, en daarvan zoo mede van eerlijkheid en zedelijk gedrag voldoende bewijzen kunnende overleggen. Adres met gefrankeerde brieven onder letter E. B. bij den Boekverkooper E. PRILLEVITZ, te Harlingen.

*** DE VRIJE VRIES,

MENGELINGEN, *uitgegeven door het* PROVINCIAAL FRIESCH GENOOTSCHAP, *ter bevordering der* FRIESCHE GESCHIED-, OUDHEID- en TAALKUNDE. Eerste Deel, vierde Stuk. Verkrijgbaar bij G. T. N. SURINGAR, Uitgever des Genootschaps, te Leeuwarden, en voorts bij de voornaamste Boekhandelaren in het Rijk.

Bij B. MULDER, Boekhandelaar te *Leeuwarden*, is verkrijgbaar gesteld een werkje, getiteld: NOG IETS OVER HET ONTGROENEN DER STUDENTEN, of Verzoekschrift aan de Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Uitgegeven door A. SCHIKHOFF, Boekdrukker en Boekverkooper te *Utrecht*.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.